

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI FUNCȚIEI PUBLICE A UNIUNII EUROPENE
(Camera a doua)
29 aprilie 2015

Cauzele conexe F-159/12 și F-161/12

CJ
împotriva
Centrului European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC)

„Funcție publică — Agenți contractuali — Contract pe perioadă determinată — Reziliere —
Întreruperea legăturii de încredere — Dreptul de a fi ascultat — Încălcare”

- Obiectul:** Acțiuni introduse în temeiul articolului 270 TFUE, prin care CJ solicită, prin prima, anularea deciziei din 24 februarie 2012 a directorului Centrului European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC) de reziliere a contractului său de agent contractual, precum și repararea prejudiciului material pe care consideră că l-a suferit în temeiul acestei decizii și, prin cea de a doua, repararea prejudiciului moral pretins suferit
- Decizia:** Anulează decizia din 24 februarie 2012 a directorului Centrului European de Prevenire și Control al Bolilor privind rezilierea contractului de agent contractual al lui CJ. Respinge în rest acțiunea în cauza F-159/12. Respinge acțiunea în cauza F-161/12. În cauza F-159/12, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată. În cauza F-161/12, CJ suportă propriile cheltuieli de judecată și este obligat la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor. În cauza F-159/12, CJ este obligat la plata către Tribunal a sumei de 2 000 de euro pentru rambursarea unei părți din cheltuielile evitabile pe care acesta din urmă a trebuit să le efectueze.

Sumarul hotărârii

- Procedură jurisdicțională — Cerere de sesizare — Cerințe de formă — Expunere a motivelor invocate — Motive suplimentare prezentate numai în anexe — Inadmisibilitate*
[Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcției Publice, art. 50 alin. (1) lit. (e)]
- Funcționari — Agenți contractuali — Reziliere anticipată a unui contract pe perioadă determinată cu preaviz — Puterea de apreciere a administrației — Obligația inițierii unei proceduri disciplinare — Inexistență*
[Regimul aplicabil celorlalți agenți, art. 47 lit. (b) și art. 49 alin. (1)]
- Funcționari — Agenți contractuali — Reziliere anticipată a unui contract pe perioadă determinată cu preaviz — Dreptul de a fi ascultat — Întindere — Reziliere fără prevenirea persoanei interesate — Încălcare — Consecințe*
[Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (2) lit. (a); Regimul aplicabil celorlalți agenți, art. 47 lit. (b) pct. (ii)]

4. *Funcționari — Principii — Dreptul la prezumția de nevinovăție — Întindere*

5. *Funcționari — Regim disciplinar — Anchetă prealabilă inițierii procedurii disciplinare — Puterea de apreciere a administrației — Întindere*
(Statutul funcționarilor, anexa IX)

6. *Funcționari — Agenți contractuali — Reziliere anticipată a unui contract pe perioadă determinată cu preaviz — Justificare întemeiată pe ruperea legăturii de încredere — Control jurisdicțional — Limite*
[Regimul aplicabil celorlalți agenți, art. 47 lit. (b) pct. (ii)]

7. *Acțiune introdusă de funcționari — Acțiune în despăgubire — Anularea actului nelegal atacat — Reparare adecvată a prejudiciului moral — Limite*
(Statutul funcționarilor, art. 91)

1. Reiese din articolul 50 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcției Publice că reclamantul trebuie să indice în cererea introductivă criticile precise cu privire la care Tribunalul trebuie să se pronunțe, precum și, într-o formă cel puțin sumară, elementele de drept și de fapt pe care se întemeiază aceste critici.

În această privință, deși cererea introductivă poate fi susținută și completată, în anumite puncte, prin trimiteri la extrase din documente care îi sunt anexate, anexele au o funcție pur probatorie și de instrument și nu pot, prin urmare, să servească la dezvoltarea unui motiv expus sumar în cererea introductivă prin prezentarea unor critici sau argumente care nu figurează în aceasta.

Astfel, sunt inadmisibile motivele formulate numai în anexele cererii introductive.

(a se vedea punctele 76 și 77)

Trimitere la:

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea Giannini/Comisia, F-49/08, EU:F:2009:76, punctul 86

2. În temeiul largii puteri de apreciere de care dispune autoritatea abilitată să încheie contracte de muncă, în cazul unei greșeli care poate să justifice concedierea unui agent temporar sau contractual, nicio dispoziție nu obligă autoritatea să inițieze o procedură disciplinară împotriva sa mai degrabă decât să recurgă la posibilitatea de reziliere unilaterală a contractului prevăzută la articolul 47 litera (b) din Regimul aplicabil celorlalți agenți.

Numai în ipoteza în care autoritatea abilitată să încheie contracte de muncă intenționează să concedieze un agent temporar sau contractual fără preaviz, în cazul unei încălcări grave a obligațiilor sale, se impune inițierea, în conformitate cu articolul 49 alineatul (1) din Regimul aplicabil celorlalți agenți, a procedurii disciplinare reglementate în anexa IX la statut pentru funcționari și aplicabilă prin analogie în cazul agenților temporari și contractuali.

(a se vedea punctul 81)

Trimitere la:

Tribunalul Uniunii Europene: Hotărârea Longinidis/Cedefop, T-283/08 P, EU:T:2011:338, punctul 100

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea Gomes Moreira/ECDC, F-80/11, EU:F:2013:159, punctul 49, și Hotărârea CT/EACEA, F-36/13, EU:F:2013:190, punctul 54

3. În conformitate cu articolul 41 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, orice persoană are dreptul de a fi ascultată înainte de luarea unei măsuri individuale care ar putea să îi aducă atingere. În plus, respectarea dreptului de a fi ascultat se impune chiar și atunci când reglementarea aplicabilă nu prevede expres o astfel de formalitate.

Întrucât o decizie de reziliere a contractului pe durată determinată cu preaviz al unui agent contractual în temeiul articolului 47 litera (b) punctul (ii) din Regimul aplicabil celorlalți agenți este o măsură individuală care ar putea să îi aducă atingere agentului vizat, acesta are, așadar, dreptul de a fi ascultat anterior adoptării unei astfel de decizii, chiar dacă articolul menționat nu prevede în mod specific un astfel de drept.

Trebuie să se constate o încălcare a dreptului de a fi ascultat atunci când persoana interesată nu a avut posibilitatea de a prezenta observații privind consecințele pe care autoritatea abilitată să încheie contracte de muncă le vizează în legătură cu comportamentul său și în special privind faptul că aceasta are intenția de a pune capăt prematur contractului său.

Cu toate acestea, pentru ca o încălcare a dreptului de a fi ascultat să poată determina anularea deciziei de reziliere a contractului, mai este necesar ca, în lipsa acestei neregularități, procedura să fi condus la un rezultat diferit.

În această privință, decizia de a pune capăt anterior termenului său contractului unui agent contractual, oricât de justificată poate fi, constituie un act de o gravitate extremă atât pentru instituția sau pentru agenția vizată, care l-a selecționat și l-a recrutat, în mod normal în urma unei proceduri de selecție foarte competitive, cât și, cu atât mai mult, pentru agent, care se regăsește dintr-odată fără loc de muncă și a cărui carieră poate fi afectată negativ timp de mulți ani. Dincolo de faptul că este vorba despre un drept fundamental al agentului vizat, exercitarea de către acesta a dreptului de a se exprima în mod util cu privire la decizia de concediere vizată este o răspundere a autorității abilitate să încheie contracte de muncă, responsabilitate pe care trebuie să și-o îndeplinească în mod diligent. Nu revine instanței Uniunii sarcina de a lua poziție cu privire la fezabilitatea sau la ne fezabilitatea altor soluții care ar fi putut fi luate în considerare în speță. În orice caz, a considera că autoritatea abilitată să încheie contracte de muncă ar fi adoptat o decizie identică chiar după ce ar fi ascultat persoana interesată ar echivala cu lipsirea de conținut a dreptului fundamental de a fi ascultat consacrat la articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, întrucât ține chiar de esența acestui drept ca persoana interesată să poată influența procesul decizional în cauză.

(a se vedea punctele 108-110, 122-124 și 129)

Trimitere la:

Curte: Hotărârea Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Consiliul, C-141/08 P, EU:C:2009:598, punctul 83, și Hotărârea Kamino International Logistics și Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 și C-130/13, EU:C:2014:2041, punctele 39 și 79

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea CH/Parlamentul, F-129/12, EU:F:2013:203, punctele 34 și 38; Hotărârea Tzikas/AFE, F-120/13, EU:F:2014:197, punctul 46, și Hotărârea Wahlström/Frontex, F-117/13, EU:F:2014:215, punctele 28 și 33 și jurisprudența citată

4. Dreptul la prezumția de nevinovăție constituie un drept fundamental a cărui respectare de către instituții trebuie asigurată de instanțele Uniunii. Acest drept este un principiu general, aplicabil în cazul procedurilor administrative, luându-se în considerare natura neîndeplinirii obligațiilor în cauză, precum și natura și gradul de severitate a măsurilor aplicabile. În consecință, dreptul la prezumția de nevinovăție se aplică, chiar în lipsa urmării penale, în cazul funcționarului acuzat de o neîndeplinire

a obligațiilor statutare suficient de gravă pentru a justifica o anchetă din partea Oficiului European de Luptă Antifraudă în temeiul căreia administrația poate adopta orice măsură care se impune, chiar și una severă, când este cazul.

În ceea ce privește o decizie de reziliere a unui contract pe perioadă nedeterminată cu preaviz al unui agent contractual în temeiul ruperii legăturii de încredere, se poate ca acest drept să fie încălcat dacă administrația decide rezilierea contractului agentului vizat exclusiv pe baza acuzațiilor formulate la adresa lui de către superiorul său ierarhic, fără a da vreodată posibilitatea agentului interesat de a-și explica acțiunile și fără a verifica dacă reproșurile care i se aduc sunt justificate. Totuși, atunci când decizia intervine după efectuarea unei anchete, în cursul căreia persoana interesată a avut posibilitatea de a se exprima, nu se poate pune problema unei încălcări a prezumției de nevinovăție.

(a se vedea punctele 154 și 155)

Trimitere la:

Tribunalul de Primă Instanță: Hotărârea Apostolidis/Curtea de Justiție, T-86/97, EU:T:1998:71, punctul 47

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea BD/Comisia, F-36/11, EU:F:2012:49, punctul 51 și jurisprudența citată

5. Instituțiile beneficiază de o largă putere de apreciere în alegerea persoanelor cărora le încredințează o investigație privind acuzații de nesubordonare administrativă. În acest context, instituțiile sunt obligate să aleagă persoane potrivite pentru însărcinările delicate care le sunt încredințate, fără ca totuși experiența acestor persoane în calitate de investigatori să fie un element decisiv în această alegere.

Având în vedere această largă putere de apreciere, persoana interesată nu poate contesta în mod valabil în fața instanței Uniunii alegerea administrației sale întemeindu-se numai pe o pretinsă lipsă de experiență a investigatorilor și chiar fără să fi încercat să demonstreze că autoritatea abilitată să încheie contracte de muncă și-ar fi folosit puterea de apreciere în mod vădit eronat.

(a se vedea punctele 174 și 175)

Trimitere la:

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea Tzirani/Comisia, F-46/11, EU:F:2013:115, punctul 121

6. Rezilierea anticipată a unui contract de agent contractual în conformitate cu articolul 47 litera (b) punctul (ii) din Regimul aplicabil celorlalți agenți poate fi întemeiată pe un comportament al agentului vizat care a determinat ruperea legăturii de încredere dintre acesta și autoritatea abilitată să încheie contracte de muncă. În această privință, autoritatea competentă dispune de o largă putere de apreciere, controlul instanței Uniunii limitându-se la verificarea inexistenței erorii vădite și a abuzului de putere.

În acest context, pentru a se stabili că administrația a săvârșit o eroare vădită în aprecierea faptelor care este de natură să justifice anularea unei decizii adoptate pe baza acestei aprecieri, este necesar ca probele pe care reclamantul trebuie să le aducă să fie suficiente pentru a înlătura caracterul plauzibil

al aprecierilor reținute de administrație. Cu alte cuvinte, motivul întemeiat pe o eroare vădită trebuie respins dacă, în pofida elementelor prezentate de reclamant, aprecierea contestată poate fi totuși admisă drept justificată și coerentă.

(a se vedea punctele 188 și 189)

Trimitere la:

Tribunalul Uniunii Europene: Hotărârea ETF/Michel, T-108/11 P, EU:T:2013:625, punctul 77

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea Mocová/Comisia, F-41/11, EU:F:2012:82, punctul 44 și jurisprudența citată, și Hotărârea CT/EACEA, EU:F:2013:190, punctul 43 și jurisprudența citată

7. Anularea unui act afectat de nelegalitate constituie, în sine, repararea adecvată și, în principiu, suficientă a oricărui prejudiciu moral pe care acest act l-a putut cauza, cu excepția situației în care reclamantul demonstrează că a suferit un prejudiciu moral care poate fi separat de nelegalitatea care constituie temeiul anulării și care nu poate fi reparat integral prin această anulare.

(a se vedea punctul 234)

Trimitere la:

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea CP/Parlamentul, F-8/13, EU:F:2014:44, punctul 105